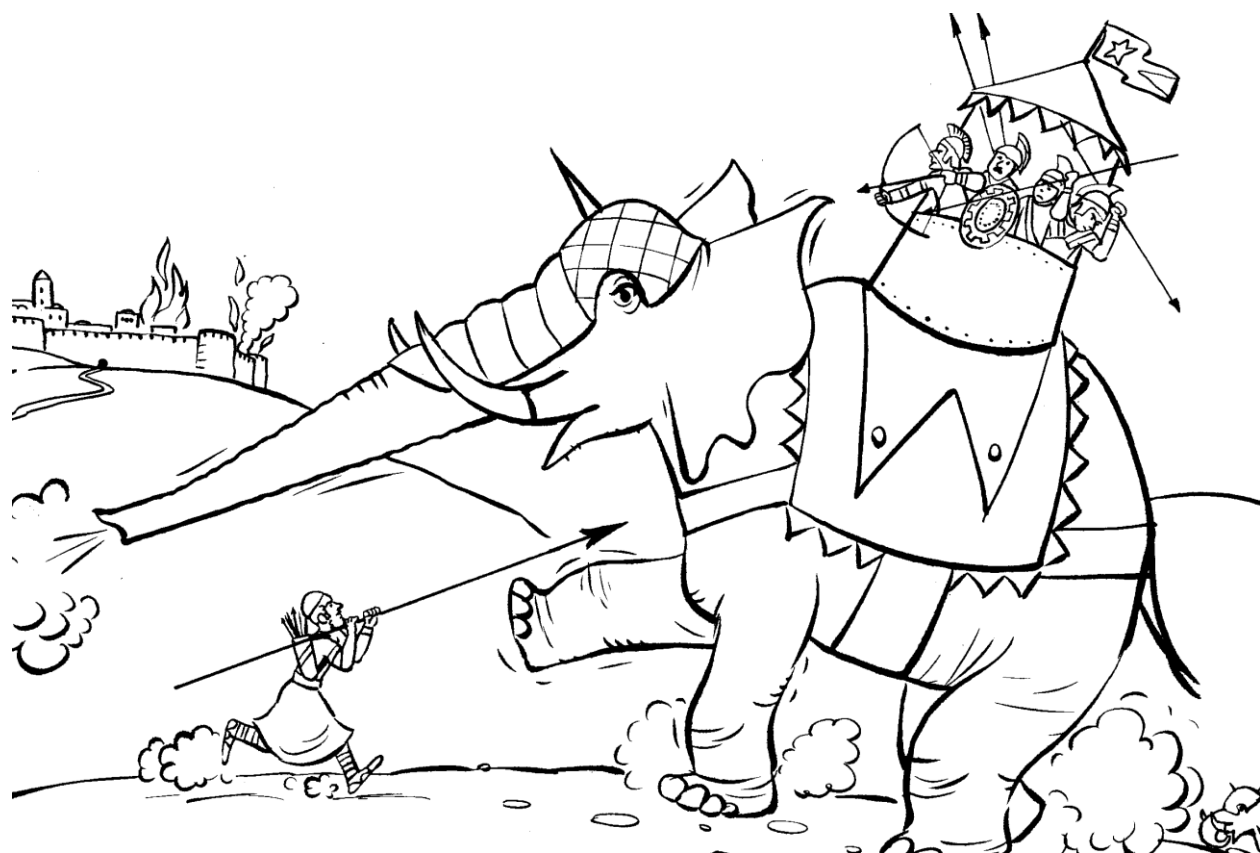

מגֵּלַת אַנְטִי־יֹכּוּס

מבוא

מגלת אנטיוכוס נכתבה לאחר נס החנכה בזמן בית המקדש השני והנה המקור הקדום והמהימן ביותר לספור נס החנכה. נסח כתיבתה היתה בלשון ארמית, והמגלה לא נקבעה כחלק מכתבי הקדש וכן לא תקנו לקרא בה בצבור בתורת חיוב, וכמובא בפתיחה למגלה זו.

אמנם בכמה מקהלות ישראל היה נהוג לקרותה בשבת שחל בחנכה, וכמובא בתוספות רי"ד למסכת ספח (מד ע"ב) וזה לשונו: וכן נמי מקום שנוהגין לקרא מגלת אנטיוכוס בחנכה אין ראוי לברך עליה מפני שאין שרש חובה כלל, ע"כ. ובספר 'עלי תמר' (ספח פרק ד ד"ה 'טעונה ברכה') הביא שבארץ רומניה היה נהוג לקרא בה בשבת במנחה אחר קדיש תתקבל משום פרסומי נסא, וראה עוד שם במסכת תענית (פרק ב ד"ה ואפלו תימא).

קראנו למגלה בשמה המפרסם 'מגלת אנטיוכוס' על שם התחלתה 'ויהי בימי אנטיוכוס', אולם בחלק מהראשונים היא נקראת 'מגלת החשמונאים' או 'מגלת בני חשמונאי', וכמו כן יש המכנים את שמה 'מגלה יונית'.

פתיחה

זקני בית שמאי וזקני בית הלל הם כתבו מגלת בית חשמונאי, ועד עכשו לא עלה לדורות עד שיצמד כהן לאורים ותמים:

א) וַיְהִי בַיָּמֵי אַנְטִיּוֹכֹס מֶלֶךְ יוּן, מֶלֶךְ גָּדוֹל וְתַקִּיף הָיָה וְחָזַק בְּמַמְשִׁלְתּוֹ
וְכָל הַמְּלָכִים יִשְׁמְעוּ לוֹ: ב) הוּא כָּבֵשׁ מְדִינֹת רַבּוֹת וּמְלָכִים תַּקִּיפִים
וְהַחֲרִיב אֲרַמוֹתֵיהֶם וְהִיכְלִיחֵם שָׂרָף בְּאֵשׁ וּגְבוּרֵיהֶם קָשֶׁר בַּחֲבָלִים
[מֵיָמֵי אֶלְכְּסַנְדְּרוֹס הַמֶּלֶךְ לֹא עָמַד מֶלֶךְ כְּמוֹהוּ בְּכָל עֶבֶר הַנְּהָר]: ג)
הוּא בָּנָה כְּרֵךְ גָּדוֹל עַל חוֹף הַיָּם לְהִיּוֹת לוֹ לְבַיִת מַלְכוּת וְקָרְאָהּ
אַנְטֹכִיָּא עַל שְׁמוֹ: ד) וְגַם בִּגְרָס מִשְׁנֵהוּ בָּנָה לוֹ כְּרֵךְ אַחֵר כְּנֻגָּהּ וְקָרְאָהּ
לָהּ מְדִינַת בִּגְרָס, וְכָךְ שִׁמוֹתֵיהֶם עַד עַכְשָׁיו:

הַכְּבוֹשׁ הָרֵאשׁוֹן וְהַלּוּל הַמְּקֻדָּשׁ

ה) בְּשָׁנַת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים לְמָלְכוֹ בְּשָׁנַת מְאֹתִים וְשָׁלֹשָׁה עָשָׂר
שָׁנִים לְבִנְיַן בֵּית הָאֱלֹקִים הָיָה הַפְּנֵה פָּנָיו לְעֹלוֹת לִירוּשָׁלַיִם: ו) עָנָה
וְאָמַר לְיוֹעֶצָיו הֲלֹא יִדְעֶתֶם עִם הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בִּינּוֹתֵינוּ בִּיהוּדָה,
לְאֱלֹהֵינוּ אֵינָם עוֹבְדִים וְנִימוּסֵינוּ אֵינָם עוֹשִׂים וְדַתִּי הַמֶּלֶךְ עוֹזְבִים
לַעֲשׂוֹת דְּתֵיהֶם: ז) וְגַם הֵם מְחַכְּמִים לְיוֹם שָׂבַר הַמְּלָכִים וְהַשְׁלֵטוֹנִים
וְאוֹמְרִים מָתִי יַעֲמֹד מִלְּכֵנוּ וְנִשְׁלֹט בָּיָם וּבִיבְשָׁה וְכָל הָעוֹלָם יִנְתֵן
בְּיָדֵנוּ, אֵין גְּדֹלַת הַמְּלָכוּת לְהַנִּיחַ אוֹתָם עַל פְּנֵי הָאָרֶץ: ח) עָתָה בּוֹאוּ
וְנַעֲלֶה עֲלֵיהֶם וְנַבְטִיל מֵהֶם הַבְּרִית הַכְּרוּתָה לָהֶם שִׁבְתָּהּ וְהַדָּשׁ וּמִילָה: ט)
וְהוֹטֵב הַדָּבָר בְּעֵינֵי שָׂרֵיו וּבְעֵינֵי כָּל הַיְּהוּדִים:

י) בְּאוֹתָהּ שָׁעָה עָמַד אַנְטִיּוֹכֹס הַמֶּלֶךְ שָׁלַח נִיקָנוֹר מִשְׁנֵהוּ בְּחֵיל גָּדוֹל
וְעַם רַב וּבָא לִירוּשָׁלַיִם וְהָרַג בָּהּ הָרַג רַב, וְהָעַמִּיד פָּסֶל בְּבַיִת הַמְּקֻדָּשׁ
בְּמָקוֹם אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל לְעַבְדּוֹ הַנְּבִיאִים שֵׁם אֲשַׁפִּין שְׂכִינָתִי
לְעוֹלָמִים: יא) בְּמָקוֹם זֶה שָׁחֲטוּ חֲזִיר וְהוֹלִיכוּ מִדָּמוֹ לְעֶזְרַת הַקֹּדֶשׁ:

מִלְחָמַת יוֹחָנָן הַמַּקָּבִי

יב) וְכַאֲשֶׁר שָׁמַע יוֹחָנָן בֶּן מַתְתִּיָּה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה נִתְמַלֵּא אָף וַחֲמָה וַתֵּאָר פָּנָיו נִשְׁתַּנָּה וַחֲשָׁב בְּלִבּוֹ מַה לַּעֲשׂוֹת עַל כֶּף: יג) אָז עָשָׂה לוֹ יוֹחָנָן בֶּן מַתְתִּיָּה חֶרֶב זֵרֶתוֹת אֲרָפָה וְרַחֲבָה זֵרֶת אַחַת, עֲטָפָה תַּחַת בְּגָדָיו: יד) לִירוּשָׁלַיִם בָּא וְעָמַד בְּשַׁעַר הָעִיר וְאָמַר לְשׂוֹעְרִים וְהַשׂוֹמְרִים, אֲנִי יוֹחָנָן בֶּן מַתְתִּיָּה כֹהֵן יְהוּדָה בָּאתִי לְהַכְנִס לְפָנַי נְקָנוֹר: טו) אָז נִכְנְסוּ הַשׂוֹמְרִים וְהַשׂוֹעְרִים וְאָמְרוּ לוֹ לְנִיקָנוֹר הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל שֶׁל יְהוּדָה עוֹמֵד בְּשַׁעַר, וְאָמַר לָהֶם בָּא יָבוֹא:

טז) אָז הִכְנִס יוֹחָנָן לְפָנַי נְקָנוֹר, עָנָה נְקָנוֹר וְאָמַר לְיוֹחָנָן אַתָּה הוּא אֶחָד מֵהַמּוֹרְדִים שֶׁמָּרְדוּ בַּמֶּלֶךְ וְאֵינָם רוֹצִים שְׁלוֹם מְלָכוֹתָ: יז) עָנָה יוֹחָנָן לְפָנַי נְקָנוֹר וְאָמַר, כָּעֵת בָּאתִי לְפָנֶיךָ לַעֲשׂוֹת מַה שִׂיאַתָּה רוֹצָה: יח) עָנָה נְקָנוֹר וְאָמַר לְיוֹחָנָן, אִם כְּרָצוֹנִי אַתָּה מִבְּקֶשׁ קַח חֲזִיר וְשִׁחֲטֵהוּ לְפָסֶל וְאַל־בִּישֵׁךָ לְבוֹשׁ מְלָכוֹת וְאַרְפִּיבֶךָ עַל סוֹס הַמֶּלֶךְ וְכֹאֲחֵד מֵאוֹהֲבֵי הַמֶּלֶךְ תִּהְיֶה: יט) וְכַאֲמָרוֹ הַדְּבָר הַשֵּׁבִיבוּ יוֹחָנָן וְאָמַר, אֲדוֹנָי אֲנִי יֵרָא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל שָׂאֵם יִדְעוּ שֶׁעָשִׂיתִי כֶּךָ יִרְגְמוּנִי בְּאַבְנִים, וְעַתָּה יֵצְאוּ כָּל אִישׁ מִלְּפָנֶיךָ פֶּן יִגִּידוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל: כ) אָז הוֹצִיא נְקָנוֹר כָּל אִישׁ מִלְּפָנָיו:

כא) בְּאוֹתָהּ שָׁעָה נָשָׂא יוֹחָנָן בֶּן מַתְתִּיָּה עֵינָיו לְשָׁמַיִם וְסִדָּר תִּפְּלָתוֹ לְפָנָי אֲדוֹן הָעוֹלָם וְאָמַר, אֱלֹקֵי וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתַי אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל: כב) וְכֶךָ אָמַר, אֵל תִּתְּנֵנִי בְיַד הָעֶרֶל הַזֶּה שֶׁמָּא יִהְרַגְנִי וְיִלְךָ וְיִשְׁתַּבַּח בְּבֵית תּוֹעֵבָתוֹ וְיֵאמַר תּוֹעֵבָתִי מָסְרוּ בְיָדִי: כג) בְּאוֹתָהּ שָׁעָה פָּסַע אֵלָיו שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת וְדָקַר הַחֶרֶב בְּלִבּוֹ וְהִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ הָרוֹג בְּעֶזְרַת הַקֹּדֶשׁ: כד) עָנָה יוֹחָנָן לְפָנַי אֱלֹקֵי הַשָּׁמַיִם וְאָמַר, אֲדָנָי אֵל תְּשֵׁת עָלַי עוֹזֵן אֲשֶׁר הִרְגַּתִּיו בְּבֵית מִקְדָּשְׁךָ, כָּעֵת תִּמְסַר כָּל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר בָּאוּ לְהַטְעוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַיִם:

כה) אָז יֵצָא יוֹחָנָן בְּיוֹם הַהוּא וְנִלְחַם בְּגוֹיִם הָאֵלוֹ וְהָרַג בָּהֶם הָרַג רַב, וּבְרַחוּ הָעַם הַפְּלִיטִים מִהַחֶרֶב בְּסַפִּינּוֹת אֵל הַמֶּלֶךְ אֲנָטִיּוֹכְס: כו) וּמִסְפַּר הַהֲרוּגִים אֲשֶׁר הָרַג בְּיוֹם הַזֶּה שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם אֲלָף וּשְׁבַע מֵאוֹת שְׁהִיוּ הוֹרְגִים אֶחָד אֶת חֵבְרוֹ: כז) בְּשׁוּבוֹ בָּנָה מְנוֹרָה וְקָרָא שְׁמָהּ 'מִקְבֵּי הוֹרַג הַחֲזֻקִים':

הַכְּבוֹשׁ הַשְּׁנִי וְגִזְרוֹת הַשְּׁמִד

כח) וְכַאֲשֶׁר שָׁמַע אֲנִטְיוֹכָס הַמֶּלֶךְ שֶׁנְּהָרַג נִיקְנוֹר מִשְׁנֵהוּ הַצָּר לוֹ מְאֹד וְשָׁלַח וְקָרָא לְבַגְרָס הַרְשָׁע מִטְעָה עִמּוֹ: כט) עָנָה אֲנִטְיוֹכָס הַמֶּלֶךְ וְאָמַר לְבַגְרָס, הֲלֹא יָדַעְתָּ אִם לֹא שָׁמַעְתָּ מִה שֶׁעָשׂוּ לִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָרְגוּ חֵילִי וּבְזָזוּ מַחְנוֹתַי וְשָׂרִי: ל) עָתָה עַל מַמוֹנְכֶם אֲתֶם בּוֹטְחִים אוֹ עַל בְּתִיכֶם, כָּעֵת בּוֹאוֹ וְנַעֲלָה עֲלֵיהֶם וְנִבְטַל מִהֶם הַבְּרִית הַכְּרוּת לָהֶם שִׁבַּת הַחֹדֶשׁ וּמִיֵּלָה:

לא) אִז עָמַד בַּגְרָס הַרְשָׁע וְכָל מַחְנֵהוּ וּבָא לִירוּשָׁלַיִם: לב) הָרַג בָּהּ הָרַג רַב וְגִזַּר בָּהּ גִּזְרֵת שְׁמִד עַל הַשִּׁבַּת וְהַחֹדֶשׁ וְהַמִּילָה: לג) כָּל לְעַמַּת כֵּן מֵאֲשֶׁר דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ תִּקְיָפָה, אֲשֶׁר יִמּוּל בְּנוֹ הַבִּיאוֹ הָאִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וְתָלוּ אוֹתָם כְּנֶגֶד הַיָּלֵד יַחְדָּו: לד) וְגַם אִשָּׁה יִלְדָה בֵּן אַחַר מִיתַת בַּעֲלָהּ וּמָלָה אוֹתוֹ לְשִׁמוּנָה יָמִים וְעָלְתָה עַל הוֹמַת הָעִיר וּבָנָה אֲשֶׁר מָלָה בִּידָהּ: לה) עָנְתָה וְאָמְרָה, לָךְ אָנּוּ אוֹמְרִים בַּגְרָס הַרְשָׁע, בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ לֹא יִבְטַל מִמֶּנּוּ וְלֹא מִבְּנֵי בְּנֵינוּ, וְהַפִּילָה אֶת בְּנֵה לְתַחַת הַחוּמָה וְנִפְלָה אַחֲרָיו וּמְתוֹ שְׁנֵיהֶם, רַבִּים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ עוֹשִׂים כֹּךְ וְאֵינָם מִשְׁנֵים בְּרִית אֲבוֹתֵיהֶם:

לו) בְּאוֹתָהּ שָׁעָה הָיוּ אוֹמְרִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לָרֵעֵהוּ בּוֹאוֹ וְנִשְׁבַּת בְּמַעְרָה כֵּן נִחְלַל יוֹם הַשִּׁבַּת, וְהִלְשִׁינוּ עֲלֵיהֶם לְפָנֵי בַּגְרָס: לז) אִז שָׁלַח בְּיַד גְּבוּרִים וּבָאוּ אֵל פִּי הַמַּעְרָה וְאָמְרוּ, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל צָאוּ אֵלֵינוּ אֲכָלוּ מִלַּחֲמֵנוּ וּשְׁתוּ מִיַּיְנוּ וּבּוֹאוּ עָשׂוּ מִלְּאֲכָתָנוּ: לח) הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹנִים וְאוֹמְרִים זֶה לָזֶה, זוֹכְרִים אֲנַחְנוּ מִה שֶׁנִּצְטַוֵּינוּ עַל הַר סִינַי 'שִׁשַּׁת יָמִים תַּעֲשׂוּ מִלְּאֲכָתְכֶם וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִשְׁבַּתוּ', עָתָה טוֹב לָנוּ שֶׁנִּצְמַנְתָּ מֵאֲשֶׁר נִחְלַל יוֹם הַשִּׁבַּת: לט) כָּל לְעַמַּת כֵּן כַּאֲשֶׁר לֹא קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם הַבִּיאוֹ עֲצִים לַחִים וְשָׂרְפוּ עַל פִּי הַמַּעְרָה וְנִהָרְגוּ כְּאֶלֶף אִישׁ וְאִשָּׁה:

מִלְּחָמַת בְּנֵי מַתְתִּיָהוּ הַשְּׁנִית

מד) אַחֲרֵי כֵן עָמְדוּ הַמְּשֵׁה בְּנֵי מִתְּתִיָּה יוֹחֲנָן וְאַרְבָּעָה אַחֵיו וְנִלְחְמוּ בַּגּוֹיִים
הָאֵלּוּ: (מה) הָרַג רַב הָרַגוּ בָּהֶם וְהַנְּשָׂאֲרִים בָּרְחוּ לְמַדִּינֹת הַיָּם, כִּי בָטְחוּ עַל
אֱלֹקֵי הַשָּׁמַיִם:

הַכְּבוֹשׁ הַשְּׁלִישִׁי וּפְרָצוֹת הַמְּקָדָשׁ

מו) אִז יָשַׁב בַּגָּרֶס הַרְשָׁע בְּסַפִּינָה וּבָרַח אֶל הַמֶּלֶךְ אַנְטִיּוֹכֹס וְעָמְדוּ אֲנָשִׁים
שֶׁנֶּצְלוּ מִהַחֶרֶב: (מז) עָנָה בַּגָּרֶס וְאָמַר לְאַנְטִיּוֹכֹס הַמֶּלֶךְ, אַתָּה הַמֶּלֶךְ שִׁמְתָה
הַק לְבַטֵּל מִיְהוּדָה שְׁבֵת וְהַדָּשׁ וּמִיֵּלָה וְנִתְמַרְדּוּ שָׂרֵיהָ, וְלוֹ הִגִּיעוּ אֵלֵיהֶם כָּל
הָעַמִּים הָאֲמוֹת וְהַלְשׁוֹנוֹת אֵינָם יְכוּלִים לְחַמְשֵׁת בְּנֵי מִתְּתִיָּה אֲשֶׁר הֵם
מֵאֲרִיּוֹת גְּבֻרוֹת וּמְנַשְׂרִים קְלוֹ וּמְזֹאֲבִים עֲזוֹ: (מח) עָתָה הַמֶּלֶךְ עֲצָתִי תִיטֵב
לְפָנֶיךָ וְלֹא תִלָּחֶם עִמָּם בְּמַחְנֹת הָאֵלּוּ שֶׁמָּא תִכָּלֵם לְפָנַי כָּל הַמְּלָכִים: (מט)
לְכֵן שִׁלַּח אֲגָרֹת לְכָל מְדִינֹת מְלָכוֹתָהּ וַיּוֹבֵאוּ שָׂרֵי הַחַיִּלִּים וְעַמָּהֶם כָּל הָעַמִּים
וְגַם פִּילִים מְלֻבָּשֵׁי שְׂרִיּוֹן: (נ) אִז הוֹטְבוּ הַבְּרִיּוֹת בְּעֵינַי אַנְטִיּוֹכֹס וְשִׁלַּח וְקָרָא
לְשָׂרֵי מְלָכוֹתָו וְהִבִּיאוּ כָּל הָעַמִּים וְעַמָּהֶם פִּילִים מְלֻבָּשֵׁי שְׂרִיּוֹן:

נא) עָמַד בַּגָּרִיס הַרְשָׁע שֵׁנִית וּבָא לִירוּשָׁלַיִם פָּרֵץ בָּהּ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה פְּרָצוֹת
וְסִתָּם נָהַר הָעִיר וְשָׂרְף אֲבִנֵיהָ עַד שֶׁהָיוּ כְּאֶפֶר: (נב) חָשַׁב בְּלִבּוֹ וְאָמַר בַּפֶּעַם
הַזֹּאת אֵינָם יְכוּלִים לִי כִּי רַב חֵילִי וְתַקִּיפָה יָדִי, וְאֱלֹקֵי הַשָּׁמַיִם לֹא חָשַׁב כֵּן:

מְלַחְמַת בְּנֵי מִתְּתִיָּהוּ הַשְּׁלִישִׁית

נג) וְכֹאֲשֶׁר שָׁמְעוּ הַמְּשֵׁה בְּנֵי מִתְּתִיָּה עָמְדוּ וְהִלְכוּ לְמַצְפֵּה גֹלְעָד בַּמָּקוֹם
שֶׁהָיָה לָהֶם יְשׁוּעָה בְּיָמֵי שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא: (נד) צוּם גָּזְרוּ וַיָּשֻׁבוּ עַל הָאֶפֶר לְבִקֵּשׁ
רַחֲמִים מִלְּפָנֵי אֱלֹקֵי הַשָּׁמַיִם:

נה) אִז נָפַל בְּלָבָם עֲצָה טוֹבָה. וְהָיוּ שְׁמוֹתֵיהֶם יְהוּדָה הַבְּכוֹר שֶׁמְעוֹן הַשֵּׁנִי
יוֹחֲנָן הַשְּׁלִישִׁי יוֹנָתָן הָרְבִיעִי אֶלְעָזָר הַחֲמִישִׁי. בִּירָף אוֹתָם אֲבֵיהֶם לְפָנָי
שֶׁשִׁלַּח אוֹתָם לְמַלְחָמָה וְאָמַר. יְהוּדָה בְּנֵי אֲדָמָה מַעֲשִׂיךָ כִּי־הוּדָה בֶּן יַעֲקֹב

שְׁהִיָּה מְשׁוּל כְּאַרְיֵה. וְאַתָּה שָׁמְעוֹן בְּנֵי אֲדָמָה מֵעֲשִׂיָּה כְּשִׁמְעוֹן בֶּן יַעֲקֹב שֶׁהָרַג אֶת יוֹשְׁבֵי שְׁכָם שֶׁהָיוּ הוֹטְאִים בְּדִינָה אַחֲוֹתוֹ. וְאַתָּה יוֹהֲנָן בְּנֵי אֲדָמָה מֵעֲשִׂיָּה כְּאַבְנֵר בֶּן נָר שֶׁר צָבָאוֹת יִשְׂרָאֵל. וְאַתָּה יוֹנָתָן בְּנֵי אֲדָמָה מֵעֲשִׂיָּה כִּיּוֹנָתָן בֶּן שָׁאוּל אֲשֶׁר הָרַג אֶת הַפְּלִשְׁתִּים. וְאַתָּה אֶלְעָזָר בְּנֵי אֲדָמָה מֵעֲשִׂיָּה כְּפִינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר אֲשֶׁר קָנָא לְאַלְקָיו וְהִצִּיל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִחֲמָה. עַל כֵּן עָמְדוּ חֲמִשָּׁה בְּנֵי מִתְתִּיָּה בַיּוֹם הַהוּא וְנִלְחָמוּ בְּעַמִּים הָאֵלֶּה וְהָרְגוּ מֵהֶם הָרַג רַב מְאֹד, וְנִהְרַג מֵהֶם יְהוּדָה:

(נו) בְּאוֹתָהּ שָׁעָה כְּאֲשֶׁר רָאוּ שֶׁנִּהְרַג יְהוּדָה חֲזָרוּ וּבָאוּ אֶל אֲבֵיהֶם, אָמַר לָהֶם לָמָּה חֲזַרְתֶּם: (נז) הָיוּ עוֹנִים וְאוֹמְרִים, יְהוּדָה אֲחֵינוּ נִהְרַג אֲשֶׁר הָיָה חָשׁוּב כְּמוֹ כְּלָנוּ: (נח) עָנָה מִתְתִּיָּה וְאָמַר לָהֶם אֵיצָא עִמָּכֶם וְאֶלְחֶם עִם הָעַמִּים הָאֵלֶּה פֶּן יֵאבְדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַתֶּם תִּתְנַחֲמוּ עַל אֲחֵיכֶם:

נְקִמַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹנְאֵיהֶם

(נט) וַיֵּצֵא מִתְתִּיָּה בַיּוֹם הַהוּא עִם בְּנָיו וְנִלְחֶם בְּעַמִּים הָאֵלֶּה: (ס) וְאַלְקֵי הַשָּׁמַיִם נָתַן כָּל גְּבוּרֵי הָעַמִּים הָאֵלֶּה בְּיַדֵּיהֶם וְהָרְגוּ מֵהֶם הָרַג רַב כָּל שׁוֹלְף חֶרֶב וְכָל אוֹחַז קֶשֶׁת וְשָׂרֵי הַסִּגְנִים וְלֹא נִשְׁאַר מֵהֶם שָׂרִיד, וּמִי שֶׁנִּשְׁאַר מֵהֶם בָּרַח לְמַדִּינֹת הַיָּם. וְאַלְעָזָר הָיָה מִתְעַסֵּק בְּהַרְיַגַת הַפִּילִים וְטָבַע בַּפָּרֶשׁ שֶׁל הַפִּילִים: (סא) וּבִקְשׁוּהוּ אָחִיו בֵּין הַחַיִּים וּבֵין הַמֵּתִים וְלֹא מָצְאוּ אוֹתוֹ וְאַחַר כֵּן מָצְאוּ אוֹתוֹ גְּטָבַע בַּפָּרֶשׁ שֶׁל הַפִּילִים:

(סב) וְשָׁמְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּמְסְרוּ שׁוֹנְאֵיהֶם בְּיַדֵּיהֶם מֵהֶם שָׂרְפוּ בָּאֵשׁ וּמֵהֶם תָּלוּ עַל הָעֵץ, וּבִגְרֵס הָרָשָׁע מִטְּעָה עָמּוּ שָׂרְפוּהוּ עִם בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּאֵשׁ: (סג) וְאַנְטִיּוֹכֹס הַמֶּלֶךְ כְּאֲשֶׁר שָׁמַע שֶׁנִּהְרַג בְּגֵרֵס מִשְׁנֵהוּ וְכָל שָׂרָיו אֲשֶׁר עָמּוּ יָשַׁב בְּסַפְיָנָה וּבָרַח לְמַדִּינֹת הַיָּם, וְכָל מְקוֹם שֶׁיָּבֹא מוֹרְדִים בּוֹ וְאוֹמְרִים לוֹ 'בּוֹרְחַ' 'בּוֹרְחַ' וְהִשְׁלִיךְ עֲצָמוֹ לַיָּם:

חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ וְנִסְ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי

סד) אַחֲרֵי כֵן נִכְנְסוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ וּבְנִי הַפְּרָצוֹת וְטִהְרוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מִהַהֲרוּגִים וּמִהַטְּמָאוֹת: (סה) וּבִקְשׁוּ שְׁמֹן שֶׁל זֶה לְהַדְלִיק הַנְּרוֹת וְלֹא מִצְאוּ אֶלָּא בְּקִבּוּק אֶחָד שֶׁהָיָה חֲתוּם בְּטַבַּעַת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מִיַּמֵּי שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא וַיִּדְעוּ שֶׁהִיא טְהוֹרָה: (סו) כִּדֵּי הַדְּלָקַת יוֹם אֶחָד הָיָה בּוֹ וְאַלְקֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר שִׁכַּן שְׁמוֹ שָׁם נָתַן בָּהּ בְּרָכָה וְהַדְּלִיקוּ נֵר שְׁמוֹנָה יָמִים:

סז) עַל כֵּן נִדְרָה בְּנֵי הַשְּׁמוֹנָאִי נִדְרָה זֶה וְנִשְׁבְּעוּ שֶׁבּוֹעָה זוֹ הֵם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּלָם: (סח) לְהוֹדִיעַ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת שְׁמוֹנָה יָמִים אֵלּוֹ שְׂמִיחָה וְכַבּוּד פִּימֵי הַמוֹעֲדִים הַכְּתוּבִים בַּתּוֹרָה וּלְהַדְלִיק בָּהֶם לְהוֹדִיעַ לְמִי שֶׁיָּבֹא אַחֲרֵיהֶם כִּי עָשָׂה לָהֶם אֱלֹקֵיהֶם יְשׁוּעָה מִן הַשָּׁמַיִם: (סט) בָּהֶם לֹא לְהַסְפִּיד וְלֹא לְגֹזֵר תַּעֲנִית, וְכָל שֶׁיְהִיָּה עֲלֵיו נִדְרָה יִשְׁלָמוּ:

אך הַשְּׁמוֹנָאִי וּבְנָיו וְאַחֵיהֶם לֹא גָזְרוּ בָּהֶם לַעֲזוֹב עֲבוֹדַת מְלָאכָה.

מִזְמַן זֶה לֹא הָיָה שָׁם לְמַלְכוּת יוֹן. וְקִבְלוּ הַמַּלְכוּת בְּנֵי הַשְּׁמוֹנָאִי וּבְנֵי בְּנֵיהֶם מִזְמַן זֶה וְעַד חֲרַבַּן בֵּית הָאֱלֹקִים הַזֶּה מְאֻתָּיִם וְשִׁשׁ שָׁנִים.

עַל כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׂוֹמְרִים לַיָּמִים הָאֵלּוּ בְּכָל גְּלוּתֵיהֶם וְקוֹרְאִים לָהֶם יָמֵי שְׂמִיחָה מִעֲשָׂרִים וְחַמְשָׁה יוֹם לְחֹדֶשׁ כְּסִלּוֹ שְׁמוֹנָה יָמִים. וְעַד עוֹלָם לֹא יִסּוּרוּ מֵהֶם אֲשֶׁר בְּבֵית מִקְדָּשָׁם כַּהֲנִים וְלוֹוִיִּם וְחַכְמֵיהֶם קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם וְעַל בְּנֵי בְּנֵיהֶם עַד הָעוֹלָם: